

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: D. K., st. příslušnost: Turecká republika
zastoupený advokátem Mgr. Ladislavem Bártou
sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava

proti
žalované: Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Olomouckého
kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání
a eskort
sídlem U Výstaviště 18, 751 52 Přerov

o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 7. 3. 2021, č. j. KRPM-17141-39/ČJ-2021-140022-UP, ve věci prodloužení doby trvání zajištění cizince

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalované se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi se **přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 6 800 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalovaná napadeným rozhodnutím prodloužila zajištění žalobce o 29 dnů, tj. do 8. 4. 2021, a to podle § 129 odst. 7 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Zajištění žalovaná stanovila rozhodnutím z 10. 2. 2021 za účelem předání žalobce podle přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství - Nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 604/2013 Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

z 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádostí o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států - dále jen „nařízení Dublin III“ nebo „nařízení“.

2. **Žalobce v žalobě** namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, protože žalovaná nezdůvodnila dobu prodloužení zajištění a z úřední povinnosti nezjišťovala další okolnosti věci a vycházela především ze skutečností zjištěných pohovorem se žalobcem. Žalovaná měla zjistit, jestli žalobce nekomunikoval od zajištění se svou rodinou, jestli od ní nemohl získat peníze na ubytování a složení finanční záruky. Žalovaná tak nemohla správně posoudit možnost uložení mírnějších opatření. Žalovaná však zejména neodůvodnila a neposoudila dostatečně realizovatelnost účelu zajištění žalobce s ohledem na jeho předání do Rumunska.
3. Rumunsko není schopné zabezpečit řádný průběh azylového řízení z důvodu legislativních a systémových nedostatků. To měla žalovaná posoudit z úřední povinnosti. Žalobce v Rumunsku podepsal dokumenty, kterým nerozuměl. Žalobce nebyl poučen o tom, že má setrvat v Rumunsku do doby skončení azylového řízení. V Rumunsku je nedostatek tlumočnicků, v databázích nejsou správně zaznamenávána jména a data narození cizinců, azylová řízení nejsou iniciována cizinci. Ačkoli azylanti v Rumunsku mají právo na právní poradenství a pomoc v azylovém řízení, nedostává se jim jich. Žalobce podepsal žádost o azyl pravděpodobně z donucení, jinak by nedostal ubytování. Žalobce dále v žalobě uvedl, že se „nechtěl vrátit do Alžírsko, neměl na vybranou a žádost musel podepsat, i když chtěl o azyl žádat v Rakousku“.
4. Žadatelé a držitelé mezinárodní ochrany v Rumunsku nemohou využívat výhod rumunského sociálního zabezpečení, výuka rumunštiny je neefektivní, žadatelé o azyl jsou diskriminováni v úředních věcech, při zaměstnávání, při integraci, azylová řízení jsou přelidněna, v poslední době hlavně uprchlíky ze Sýrie. Navíc je Rumunsko závažně postiženo virem COVID-19, což žalovaná v rozhodnutí zcela opomenula.
5. **Žalovaná ve vyjádření k žalobě** uvedla, že postupovala podle kogentního § 129 zákona o pobytu cizinců. V době rozhodování žalované nebyla známa překážka realizace předání žalobce ani jakékoliv skutečnosti o systematických nedostacích azylového řízení v Rumunsku. O Rumunsku není obecně známo, že by zde byly problémy v přístupu jeho orgánů v řízeních s cizinci. Žalobce sám žalované uvedl k doplňujícím otázkám, že v Rumunsku o azyl žádal, protože se mu naskytla tato možnost. K dotazu žalované, zda dokumenty, které v Rumunsku podepisoval, byly přeloženy, žalobce uvedl, že byly; na policii byl tlumočník do tureckého jazyka, který mu vše přeložil.
6. V případě žalobce existovalo nebezpečí útěku, protože měl setrvat do skončení azylového řízení v Rumunsku, kde požádal o azyl. To, že žalobce nehledal ochranu v podobě azylu v Rumunsku, je patrné z jeho následného jednání, kdy pokračoval v cestě do cílové země – Německa. Žalobce překračoval všechny hranice a pobýval v Evropské unii (dále jen „EU“) bez oprávnění. Svým jednáním před zajištěním dal žalobce najevo, že nebude vyčkávat na území České republiky (dále jen „ČR“) na předání do Rumunska a v jeho cíli dostat se do Německa mu nic nezabrání.
7. Z prokázaného jednání žalobce vyplynulo, že uložení zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců by v jeho případě nebylo účinné a dostačující. Žalobce nemá dostatek finančních prostředků na ubytování, pojištění, cesty, finanční záruku ani na Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

realizaci předání, nemá v ČR hlášen pobyt, známé ani příbuzné, nemá povolení k pobytu či vízum. Rumunsko nabídlo žalobci ochranu, avšak žalobce ho úmyslně opustil, do protokolu uvedl, že využil tuto možnost, ale zůstat tam nechtěl. Uložení mírnějších opatření by se v případě žalobce minulo účinkem.

8. Rumunsko souhlasilo se zpětvzetím žalobce a žalovaná o tom byla vyrozuměna 25. 2. 2021. Důvody pro zajištění cizince před jeho propuštěním 6. 4. 2021 trvaly. Žalovaná uložila žalobci povinnost opustit území ČR do 30 dnů, tj. do 5. 5. 2021. Současné místo pobytu žalobce není žalované známo. V průběhu zajištění probíhala komunikace se Zařízením pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty i Dublinským střediskem průběžně a důvody pro zajištění trvaly i v době prodloužení zajištění. Žalobce byl propuštěn okamžitě po obdržení informace od Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra (dále jen „OAMP MV“) o nemožnosti předat žalobce v zákonné lhůtě z logistických důvodů.
9. Napadené rozhodnutí žalované **soud přezkoumal** v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění účinném ke dni vydání rozsudku (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d) odst. 2 věť druhé a třetí v § 75 odst. 2 věť první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během třicetidenní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 172 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout jen k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
10. O žalobě krajský soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. a ve smyslu § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců ve věci rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť žalobce nařízení jednání nepožadoval a soud neshledal v posuzované věci nařízení jednání jako nezbytné.
11. Soud zjistil **ze správního spisu** ve vztahu k žalobním námitkám, že při kontrole vozidla Fiat Ducato rumunské státní poznávací značky byl nalezen mj. žalobce se svými dvěma bratry, a to bez dokladů. Při osobní prohlídce v osobních věcech byl u žalobce zjištěn osobní doklad (turecká ID karta), řidičský průkaz a cestovní pas žalobce a v databázi EURODAC podle otisků prstů shoda – žalobce byl žadatelem o azyl v Rumunsku od 6. 2. 2021. Podle přechodových razítek v cestovním pase žalobce odletěl z Istanbulu do Srbska 28. 1. 2021.
12. Za přítomnosti tlumočnice do tureckého jazyka žalobce vypověděl, že pracoval v Turecku jako zedník, bydlel s rodiči a sedmi bratry a sestrou. Se dvěma bratry odcestovali do Německa za lepším životem. V Rumunsku je v nákladním vozidle chytla policie, vzala otisky, dala nějaké papíry a odvezla do nějakého kempu, kde je kontaktoval muž, který jim nabídl, že jim zařídí za 5 000 eur cestu do Německa. V Maďarsku na ně čekalo nákladní vozidlo a po zaplacení je odvezlo. K doplňujícím dotazům žalované žalobce sdělil, že od začátku jeho cílovou zemí bylo Německo, v ČR je poprvé, o vízum do některého ze států EU nežádal. V ČR žalobce nemá příbuzné s povoleným pobytem ani nikoho, kdo by se o něj postaral. Žalobce věděl, že bez platného cestovního dokladu, víza nebo povolení k pobytu není oprávněn překračovat hranice jednotlivých členských států EU. O azyl

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

chtěl požádat v Německu. Žalobce měl u sebe jen 50 eur a nějakou tureckou měnu. Žalobce nevěděl, že v ČR platí ochranné opatření Ministerstva zdravotnictví, které nařídilo zákaz vstupu na území ČR pro všechny cizince třetích zemí, které nejsou na seznamu zemí s nízkým rizikem výskytu COVID-19, pokud tito cizinci nespádají do výjimky stanovené tímto ochranným opatřením. Žalobce byl poprvé testován na COVID-19 až v ČR. V Turecku mu po návratu žádný postih nehrozí, nebylo s ním vedeno žádné řízení, nemá tam problémy ani s policií ani s vládou, nehrozí mu ani mučení, trest smrti, nelidské ani ponižující zacházení ani jiné vážné nebezpečí. Žalobce žádal o azyl v Rumunsku, protože se tam naskytla tato možnost, ale zůstat tam nechtěl. V návratu do Rumunska mu nebrání žádná překážka. Dokumenty, které podepisoval v Rumunsku policii, mu byly přeloženy tlumočnickem do tureckého jazyka.

13. Žalovaná žalobce zajistila 10. 2. 2021 do 10. 3. 2021. U žalobce byl 9. 2. 2021 nalezen další cestovní pas na jméno Y. Y. Podle informace OAMP MV byla 12. 2. 2021 odeslána žádost o přijetí žalobce zpět do Rumunska a 25. 2. 2021 obdrželo OAMP MV souhlas Rumunska. Česká republika měla šest týdnů na předání žalobce, proto OAMP MV požádalo žalovanou o prodloužení zajištění žalobce do 8. 4. 2021.
14. Skutková zjištění a popis správního řízení v napadeném rozhodnutí odpovídají správnímu spisu.
15. **Žalovaná rozhodnutím z 10. 2. 2021** zajistila žalobce od 9. 2. 2021 do 10. 3. 2021. Žalobce nepředložil hlídce Policie ČR žádný doklad totožnosti ani oprávnění k pobytu. Až z evidence EURODAC bylo zjištěno, že žalobce požádal 6. 2. 2021 v Rumunsku o azyl. Cestovní pas a ID karta byly zjištěny prohlídkou osobních věcí žalobce. Z cestovního pasu bylo zjištěno, že žalobce 28. 1. 2021 letěl z Istanbulu do Bělehradu. Následné zjištění osvědčilo, že žalobce je veden jako žadatel o přiznání mezinárodní ochrany v Rumunsku. Žalovaná vydala rozhodnutí o povinnosti žalobce opustit území ČR dne 10. 2. 2021.
16. Žalovaná uzavřela skutková zjištění tak, že žalobce vstoupil a pobýval nejméně od 9. 2. 2021 na území ČR bez cestovního dokladu, víza nebo oprávnění k pobytu a podle zjištění žalované byl veden jako žadatel o přiznání mezinárodní ochrany v Rumunsku a měl se na území Rumunska zdržovat do doby, než bude rozhodnuto o jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Tyto skutečnosti založily důvod pro zahájení řízení podle nařízení. První bezpečnou zemí, kde byl žalobce veden jako žadatel o mezinárodní ochranu, bylo Rumunsko. Tato země je zemí příslušnou k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu a je v souladu s nařízením povinna žalobce přijmout zpět na své území, i když řízení o jeho žádosti bylo již ukončeno.
17. Žalovaná dospěla k závěru, že existuje nebezpečí útěku žalobce, protože byl žadatelem o mezinárodní ochranu v Rumunsku a měl povinnost setrvat na tomto území až do skončení řízení o žádosti o mezinárodní ochranu. To, že nehledal ochranu v podobě azylu v Rumunsku, je patrné z následného jednání žalobce, který namísto toho, aby se zdržoval na území Rumunska do skončení řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, pokračoval dál ve své cestě do cílové země, tedy do Německa. Žalobce na území EU vstoupil bez platného cestovního dokladu, víza či povolení a bez tohoto povolení měl v úmyslu cestovat až do Německa, kde chtěl dle svých slov žádat o azyl. Žalobce nemá pro pobyt na území ČR žádné vízum či jiné oprávnění a nemá zde zajištěno ubytování. Skutečným cílem cesty žalobce bylo vždy Německo. Popsaným jednáním, kdy žalobce úmyslně vstoupil na území EU bez cestovního dokladu, potřebného víza či povolení a

chtěl se dostat do Německa, dal žalobce zřetelně najevo, že nebude skutečně dobrovolně vyčkávat na území ČR do doby, než bude předán do země, která je příslušná k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Žalobce při své cestě neoprávněně vstoupil na území Rumunska a následně i ČR s cílem neoprávněně vstoupit na území dalších členských států EU tak, aby se dostal až do Německa. Žalobce svým jednáním prokázal, že v úsilí o dosažení svého cíle nemá sebemenší zábrany porušovat právní předpisy upravující vstup a pobyt cizinců na území států EU. Toto jednání, kterého se žalobce dopustil i v minulosti, kdy vstoupil neoprávněně na území Rumunska, nedává záruku, že bude skutečně dobrovolně vyčkávat na území ČR do doby, než bude předán do země, která je příslušná k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu.

18. Podle žalované nepostačovalo uložení zvláštního opatření za účelem vycestování žalobce z území ČR podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Zjištěný skutkový stav svědčí o tom, že by mírnější donucovací opatření nebyla účinná a uložení zvláštních opatření za účelem vycestování je z hlediska jednání žalobce nedostačující, protože žalobce nemá na území ČR hlášený pobyt, nemá zde zajištěné ubytování a s vědomím, že nevlastní platné vízum nebo povolení k pobytu, vstoupil na území ČR, čímž porušil jednu z elementárních povinností cizince pobývajících na území ČR. Žalobce nemá dostatek finančních prostředků ve výši předpokládaných nákladů spojených s případnou realizací předání a v ČR nežije žádný jeho příbuzný či známý, který by ho ubytoval, případně za něj složil finanční záruku. Žalobce není schopen plnit povinnosti ze zvláštního opatření a současně existuje odůvodněná obava, že by uložení zvláštního opatření byl ohrožen výkon jeho předání. Žalobce úmyslně opustil Rumunsko, které žalobci nabídlo ochranu, a pokračoval ve své nelegální cestě do Německa. Uložení zvláštních opatření za účelem vycestování by se proto zcela minulo účinkem. Důvěra vůči cizinci, který již v minulosti nerespektoval své povinnosti, je oslabena.
19. Žalovaná se zabývala otázkou, zda je předání potencionálně možné a zdali nezasáhne nepřiměřeně do soukromého a rodinného života žalobce. Výsledkem a ověřením totožnosti žalobce žalovaná zjistila, že žalobce je v produktivním věku, je zdravý, svobodný a dle jeho slov nikdy v ČR nebyl a nemá zde žádné známé ani příbuzné, což znamená, že nemá v ČR žádné rodinné vazby. Délku pobytu cizince na území ČR lze počítat v rádech hodin, takže je vyloučeno, aby si zde vytvořil silnější vazby k ČR, které by byly překážkou jeho umístění do zařízení pro zajištění cizinců a následného přemístění do Rumunska. Vzhledem ke krátké době pobytu žalobce na území ČR je také vyloučeno, aby si na území vytvořil kulturní či sociální vazby intenzitou překračující vazby k zemi původu. Žalobce nemá dostatek finančních prostředků, není schopen si tedy zajistit ubytování, stravu a základní hygienické prostředky. Bez cestovního dokladu a víza či povolení k pobytu a zdravotního pojištění je vyloučeno, aby si byl žalobce schopen finanční prostředky na svou obživu a ubytování legálně obstarat. V případě žalobce je vyloučen dobrovolný návrat do Rumunska, neboť nemá finanční prostředky na zajištění letenky a jakýkoliv jiný způsob pozemní dopravy by měl za následek opětovný nelegální vstup do sousedních zemí.
20. Se žalobcem bylo zahájeno řízení o udělení azylu v Rumunsku. Rumunsko je bezpečnou zemí, která dodržuje právní předpisy zabývající se ochranou uprchlíků. Se žalobcem bude zahájeno řízení o předání podle nařízení. Předání žalobce je uskutečnitelné, neboť realizaci předání nebrání v době rozhodování o zajištění žalobce žádná překážka.

21. Při stanovení doby zajištění žalovaná přihlédla ke složitosti přípravy předání žalobce a lhůtám podle nařízení. Zejména jde o lhůtu jednoho měsíce, ve které Dublinské středisko OAMP MV podává příslušnému státu žádost o převzetí cizince. Žalovaná lhůtu 30 dnů tak stanovila v souladu s čl. 28 odst. 3 nařízení. Na počátku této lhůty dojde k podání žádosti o převzetí žalobce Rumunsku, které má dva týdny na vyjádření, a když se nevyjádří, nastane domněnka souhlasu. Doba zajištění může být prodloužena, ale nesmí překročit šest týdnů od podání žádosti o převzetí či přijetí zpět.
22. Systémové nedostatky v řízení s cizinci v Rumunsku nejsou podle konstantní judikatury známy, ani je žalobce nenamítal a uvedl, že mu nic nebrání v návratu do Rumunska. V Rumunsku žalobci nehrozí žádné mučení, vážné nebezpečí a je zde důvěra v rumunské orgány, pokud jde o dublinský systém.
23. OAMP MV sdělila žalované 25. 2. 2021, že v nejbližších dnech budou se žalobcem provedeny správní úkony, na základě kterých mu bude předáno rozhodnutí o přemístění do odpovědného členského státu a žalobce bude mít 15 dnů na odvolání, po této lhůtě bude možné žalobce předat do Rumunska. Proto OAMP MV požádal žalovanou o prodloužení zajištění do 8. 4. 2021.
24. **Žalovaná napadeným rozhodnutím** prodloužila dobu zajištění o 29 dnů, tj. do 8. 4. 2021. Žalovaná vycházela při prodloužení zajištění ze zjištění v dosavadním správním řízení, které jsou popsány zejména v rozhodnutí o zajištění z 10. 2. 2021 (viz výše). Dne 25. 2. 2021 obdržela žalovaná informaci OAMP MV o postupu podle nařízení – 12. 2. 2021 byla odeslána žádost Rumunsku o zpětvzetí žalobce a 25. 2. 2021 obdržela žalovaná informaci o průběhu řízení, že Rumunsko souhlasilo se zpětvzetím žalobce. Česká republika má podle nařízení lhůtu šest týdnů na realizaci předání žalobce zpět, tj. do 8. 4. 2021. V nejbližších dnech se očekává předání rozhodnutí o přemístění žalobci, který se do 15 dnů může odvolat. Poté může být předán do Rumunska. Doba 29 dnů byla stanovena od posledního dne podle rozhodnutí o zajištění žalobce z 10. 2. 2021 (tj. od 10. 3. 2021) a to do 8. 4. 2021 (šest týdnů od 25. 2. 2021, kdy Rumunsko vyslovalo souhlas se zpětvzetím).
25. Žalovaná v napadeném rozhodnutí zopakovala, že žalobce byl žadatelem o mezinárodní ochranu v Rumunsku a jeho povinností bylo setrvat tam do skončení tohoto řízení, že z jeho dalšího jednání vyšlo najevo, že ve skutečnosti ochranu v Rumunsku nehledal a pokračoval v cestě do cílového Německa; přitom bez oprávnění ke vstupu či pobytu úmyslně překročil hranice členských států EU a pobýval tam. Tímto jednáním žalobce dal najevo, že nebude dobrovolně vyčkávat na výsledek řízení o azyl a že nemá zábrany porušovat právní předpisy týkající se vstupu a pobytu cizinců na území států EU. Tohoto jednání se dopustil i v minulosti, při vstupu do Rumunska a cestě přes Maďarsko do ČR. Proto je zde vážné nebezpečí útěku žalobce a pokračování jeho cesty do Německa. Žalovaná zopakovala své úvahy k užití mírnějších opatření, o možnosti narušení soukromého a rodinného života žalobce, o realizovatelnosti předání žalobce zpět do Rumunska, složitosti přípravy předání a absenci systémových nedostatků v řízeních s cizinci v Rumunsku (viz citace výše).
26. Ze správního spisu soud doplňuje zjištění, že 6. 4. 2021 OAMP MV informoval žalovanou o tom, že z logistických důvodů nebude možné realizovat předání žalobce zpět do Rumunska. Žalovaná 6. 4. 2021 vydala příkaz k propuštění žalobce ze Zařízení pro zajištění cizinců a téhož dne žalobce propustila.
27. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

28. Obdobným případem se nedávno zabýval Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) ve svém rozsudku z 12. 4. 2021, č. j. 5 Asz 397/2020-26, a zdejší soud neměl důvod se v posuzovaném případě odchýlit od závěrů vyslovených v citovaném rozsudku a v dále citovaných rozsudcích správních soudů.
29. Podstatou věci je posouzení zákonnosti rozhodnutí o prodloužení zajištění stěžovatele za účelem předání podle § 129 odst. 7 zákona o pobytu cizinců, podle kterého je žalovaná oprávněna dobu trvání zajištění za účelem předání prodloužit, a to i opakovaně, je-li to nezbytné k pokračování přípravy předání.
30. Požadavky na odůvodnění rozhodnutí o prodloužení zajištění nejsou totožné jako v případě rozhodnutí o prvotním zajištění. Jak NSS uvedl v rozsudku z 31. 7. 2013, č. j. 1 As 90/2011-124, č. 2936/2013 Sb. NSS, rozhodnutí o prodloužení zajištění je nutno chápat jako rozhodnutí obsahově navazující na rozhodnutí o zajištění, proto okolnosti týkající se vydání prvotního rozhodnutí o zajištění při rozhodování o prodloužení délky zajištění není nezbytné znovu detailně popisovat. Rozhodnutí o prodloužení zajištění však musí obsahovat odůvodnění, ze kterého bude jasné, z jakých důvodů nepostačuje původně stanovená doba zajištění, a proč je tedy nutné trvání zajištění prodloužit.
31. Tyto požadavky rozhodnutí žalované o prodloužení zajištění žalobce za účelem předání do Rumunska splňuje. Žalovaná uvedla, že 25. 2. 2021 obdržela od OAMP MV sdělení o průběhu řízení podle nařízení Dublin III, ze kterého vyplynulo, že 25. 2. 2021 byl OAMP MV doručen souhlas Rumunska s přijetím žalobce zpět. V souladu s čl. 28 odst. 3 nařízení bylo tedy nutné provést žalobcovu předání do šesti týdnů, tj. do 8. 4. 2021. Protože původní zajištění žalobce trvalo do 10. 3. 2021, žalovaná rozhodla s ohledem na přípravu předání o jeho prodloužení do 8. 4. 2021 (o 29 dnů, tj. od 10. 3. 2021, kdy končilo původní zajištění, do 8. 4. 2021, kdy uplyne lhůta podle nařízení v délce šest týdnů od vyslovení souhlasu Rumunska se zpětvzetím žalobce). Z tohoto hlediska je rozhodnutí žalované plně přezkoumatelné a řádně odůvodněné.
32. Ostatně, žalobce v žalobě nezbytnost prodloužení svého zajištění, ani dobu trvání zajištění nerozporoval. Brojil pouze proti naplnění účelu zajištění – tj. proti tomu, zda vůbec bylo jeho předání možné. Zajištění totiž není účelem samo o sobě; představuje prostředek k dosažení cíle, kterým je v tomto případě právě předání do jiného členského státu. Není-li naplnění účelu zajištění možné, stává se zajištění nezákonným, neboť jeho prostřednictvím nelze dosáhnout sledovaného cíle. To však na druhou stranu neznamená, že by žalovaná musela při rozhodování o zajištění či jeho prodloužení stavět najisto, zda jeho účel je skutečně proveditelný. Nelze totiž opomenout skutečnost, že policie (žalovaná) hraje v tomto případě pomocnou úlohu, jejím úkolem je vytvořit podmínky pro naplnění účelu zajištění. Proto při rozhodování o zajištění postačí úvaha o potenciální možnosti naplnění jeho účelu – v tomto případě úvaha o potenciální možnosti předání (přiměřeně viz usnesení rozšířeného senátu NSS z 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS).
33. Společný evropský azylový systém byl koncipován na předpokladu vzájemné důvěry mezi členskými státy. Proto pouze závažná porušení ze strany příslušného státu mohou vést k vyvrácení domněnky o dodržování základních práv žadatelů o mezinárodní ochranu v jiných členských státech. Existují-li však závažné důvody se domnívat, že dochází k systémovým nedostatkům ve státě předání, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie, je nutné pokračovat v posuzování kritérií uvedených v kapitole III nařízení Dublin III., tj. zjišťovat,

jestli nemůže být určen jako příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu jiný členský stát. Jinými slovy, existují-li závažné důvody se domnívat, že k systémovým nedostatkům ve státě předání skutečně dochází, nelze cizince do takového státu předat, neboť nikdo nemůže být podroben nelidskému či ponižujícímu zacházení (srov. čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie a čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III).

34. Zabývat se otázkou existence systémových nedostatků v rozhodnutí o zajištění však není automatickou povinností žalované, bez přihlédnutí k okolnostem dané věci. Rozšířený senát NSS v rozsudku ze 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017-29, č. 3773/2018 Sb. NSS, stanovil podmínky, za jejichž naplnění se žalovaná nemusí v rozhodnutí o zajištění výslovně touto otázkou zabývat. Těmito podmínkami jsou: (i) neuplatnění námitky systémových nedostatků v řízení před správním orgánem, (ii) správní orgán poté, co se touto otázkou zabýval, dospěl k závěru, že k systémovým nedostatkům ve státě předání nedochází, a (iii) o neexistenci takových nedostatků nejsou důvodné pochybnosti.
35. V projednávané věci neuvedl žalobce ve správním řízení o zajištění nic, co by systémovým nedostatkům mohlo jakkoli nasvědčovat. Při podání vysvětlení žalobce výslovně k otázkám žalované sdělil, že odešel se dvěma bratry do Německa za lepším životem a k pobytu v Rumunsku neuvedl žádný problém, doslova řekl, že „v návratu do Rumunska mu žádná překážka nebrání“. Lze proto konstatovat, že v řízení o zajištění, resp. jeho prodloužení žalobce námitku systémových nedostatků v Rumunsku nevznsl. Nesdělil-li však cizinec v řízení o prodloužení zajištění relevantní výhrady či obavy ve vztahu k zemi, kam má být předán, nelze po žalované rozumně požadovat, aby prováděla rozsáhlé dokazování s cílem podrobně zjistit situaci v této zemi. To je primárně povinností Ministerstva vnitra, které závazně rozhoduje o samotném předání [viz § 8 písm. b) a c) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů].
36. Z jednání žalobce bylo zjevné, že odmítal návrat do Rumunska (resp. předání) proto, že chtěl odcestovat do Německa. V takové situaci by žalovaná byla povinna hodnotit v rozhodnutí o prodloužení zajištění otázku systémových nedostatků azylového řízení v Rumunsku z úřední povinnosti pouze tehdy, pokud by sama dospěla k závěru, že k systémovým nedostatkům v Rumunsku dochází, či pokud by byly o jejich neexistenci důvodné pochybnosti. K takovému závěru evidentně nedospěla, neboť v rozhodnutí o prodloužení zajištění za účelem předání uvedla, že Rumunsko je bezpečnou zemí, která dodržuje právní předpisy o ochraně uprchlíků (strana 6) a že systémové nedostatky v řízení s cizinci v Rumunsku nejsou podle konstantní judikatury známy, ani je žalobce nenamítal a uvedl, že mu nic nebrání v návratu do Rumunska. V Rumunsku žalobci nehrozí žádné mučení, vážné nebezpečí a je zde důvěra v rumunské orgány, pokud jde o dublinský systém (strana 7 napadeného rozhodnutí).
37. Žalobce v řízení o prodloužení zajištění neuvedl, že by v Rumunsku trpěl z důvodu nedostatečné hygieny, špatné zdravotní péče. Také si nestěžoval na nedostatek tlumočnicků, ani na nedostatek právní pomoci či nevyhovující podmínky ubytování. Veškeré tyto námitky vznesl až v žalobě, a to nikoli tak, že by byl těmto podmínkám vystaven, nýbrž obecným výčtem nedostatků rumunského azylového řízení.
38. Systémové nedostatky v řízení s cizinci pro projednávaný případ podle konstantní judikatury nejsou známy. Podrobně viz rozsudek NSS z 28. 5. 2020, č. j. 7 Azs 72/2020-23, který se k aktuální situaci v Rumunsku podrobně vyjádřil a zdejší soud na tyto závěry

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

odkazuje, neboť jsou plně použitelné i v souzené věci. Neexistence systémových nedostatků v řízení s cizinci v Rumunsku je zdejšímu soudu známa i z rozsudku Krajského soudu v Plzni z 22. 7. 2019, č. j. 60 Az 24/2019–59.

39. Z obecně známých skutečností nelze dovozovat, že by Rumunsko nebylo schopno zajistit adekvátní podmínky žadatelům o azyl (srov. dále rozsudek NSS z 21. 3. 2018, č. j. 2 Azs 33/2018-20, či rozsudek NSS z 11. 9. 2018, č. j. 4 Azs 141/2018-21; usnesení NSS z 5. 12. 2019, č. j. 1 Azs 256/2019-30; z 22. 1. 2020, č. j. 5 Azs 308/2019-37; či z 26. 2. 2020, č. j. 4 Azs 347/2019-56). Žalobce navíc nevykazuje znaky zranitelné osoby – jde o samostatného dospělého muže v produktivním věku bez zdravotních potíží, není proto důvod pochybovat o tom, že by pro něj podmínky rumunského azylového řízení měly představovat riziko nelidského či ponižujícího zacházení.
40. Žalobce neuvedl v žalobě takové argumenty, které by náhled na neexistenci systémových nedostatků v Rumunsku změnil, resp. založily by o jejich neexistenci důvodnou pochybnost. Konkrétní okolnosti věci nelze přirovnat ani k věci posuzované NSS pod sp. zn. 5 Azs 271/2020.
41. K povaze systémových nedostatků je pak třeba uvést, že systémové nedostatky dle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III musí dosahovat takové intenzity, aby hrozilo riziko porušení čl. 4 Listiny základních práv EU. Ten stanoví, že „nikdo nesmí být mučen nebo podroben nelidskému či ponižujícímu trestu anebo zacházení. Jak přitom vyplývá z rozsudku NSS z 11. 9. 2018, č. j. 4 Azs 141/2018-21, deklarace systémových nedostatků ve vztahu k určitému členskému státu EU může připadat v úvahu pouze tam, kde je z okolností nutně známých zjišťujícímu orgánu jednoznačné, že dotyčný cizinec nemůže být v souladu s cíli dublinského nařízení zajištěn za účelem předání do tohoto členského státu, protože takové předání by bylo v rozporu s lidsko-právními standardy sdílenými všemi členskými státy EU (viz rozsudek NSS z 16. 5. 2017, č. j. 1 Azs 96/2017-87). Pouze závažná porušení ze strany příslušného státu mohou vést k tomu, aby členskému státu, ve kterém byla podána žádost o azyl, bylo zabráněno v přemístění žadatele do prvně uvedeného státu. Taková porušení žalobce v posuzované věci nenamítal a nevyšly najevo.
42. Žalovaná žalobce zajistila rozhodnutím z 10. 2. 2021 do 10. 3. 2021. Protože do tohoto data nebylo možné realizovat předání žalobce do Rumunska, bylo třeba, aby žalovaná prodloužila dobu zajištění. Prodloužení zajištění o 29 dnů, tedy do 8. 4. 2021, odpovídá lhůtě na realizaci předání žalobce do Rumunska, které zaslalo Ministerstvu vnitra 25. 2. 2021 souhlas s přijetím žalobce zpět.
43. Nedůvodná je námitka, že žalovaná měla v případě žalobce přistoupit k uložení zvláštních, mírnějších opatření. Problematikou uložení zvláštních opatření namísto zajištění se NSS již opakovaně zabýval. Ve svém rozsudku z 15. 7. 2011, č. j. 7 As 76/2011-50, k tomu uvedl: *„Zajištění cizince musí být vyhrazeno pro případy, kdy skutečně nelze zajistit výkon správního vyhoštění jinými prostředky, například uložení zvláštního opatření podle ust. § 123b zákona o pobytu cizinců. Není však pravdou, že by policie musela vždy nejdříve přistoupit k uložení zvláštního opatření a teprve v případě neúspěchu by mohla cizince zajistit. Takový výklad by vedl v důsledku často ke zmaření výkonu správního vyhoštění. I když by totiž bylo zřejmé, že se cizinec bude snažit vyhnout vycestování z České republiky, policie by mu nejdříve uložila zvláštní opatření, a poté, co by zjistila, že zvláštní opatření nevedlo ke kýženému cíli, neboť cizinec se začal skrývat nebo odcestoval do jiného státu, mohl by již být výkon správního vyhoštění zmařen a k zajištění cizince by vůbec nemohlo být přistoupeno.“*

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

44. Uložení mírnějšího opatření je tedy vázáno na předpoklad, že cizinec bude schopen plnit povinnosti z toho plynoucí, a zároveň neexistuje důvodná obava, že by byl uložením zvláštního opatření ohrožen výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Nesplnění jednoho nebo druhého předpokladu je zcela samostatným důvodem pro závěr, že nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců (srov. např. rozsudek NSS z 5. 3. 2014, č. j. 3 As 104/2013-30). Zákon tak zohledňuje zájem na tom, aby přijatá zvláštní opatření byla skutečně účinná. Požadavek na aplikaci mírnějších prostředků proto nelze vykládat tak, že policie je povinna nejdříve přistoupit k uložení zvláštního opatření a teprve až v případě neúspěchu cizince zajistit (srov. rozsudek NSS z 16. 11. 2011, č. j. 5 As 59/2011-64).
45. Posouzení, zda správní orgán přistoupí k uložení zvláštního opatření, nezahrnuje pouze subjektivní postoj cizince, zda by byl schopen a ochoten se danému opatření podrobit, ale předpokládá objektivní hodnocení celkové situace správním orgánem, na kterém leží odpovědnost rozhodnout, zda uložené zvláštní opatření splní svůj účel. Správní orgán musí zvážit zejména osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností, včetně charakteru porušení těchto povinností (viz usnesení rozšířeného senátu NSS z 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016-38, č. 3559/2017 Sb. NSS, bod 41). Uvedenou úvahu musí správní orgán nejen učinit, ale také ji promítnout do odůvodnění svého rozhodnutí (srov. rozsudky NSS z 21. 3. 2012, č. j. 1 As 11/2012-74; z 18. 10. 2012, č. j. 7 As 107/2012-40; nebo ze 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011-51).
46. Vyslovené požadavky žalovaná ve svém rozhodnutí o prodloužení zajištění naplnila. Popsala, že na základě předchozího jednání žalobce hrozí nebezpečí útěku a pokračování v protiprávní činnosti, proto v daném případě žalovaná nepřistoupila k uložení mírnějších opatření. Ze spisového materiálu žalovaná rovněž nezjistila, že by nastaly nové skutečnosti, které by situaci pozměnily natolik, že by bylo možné uvažovat o uložení zvláštních opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců (přiměřeně srov. i rozsudek NSS z 26. 4. 2012, č. j. 4 As 16/2012-30). S ohledem na shora uvedené tak soud uzavírá, že rozhodnutí o prodloužení zajištění bylo přezkoumatelným způsobem odůvodněno.
47. Ve vztahu ke zjištění skutkového stavu pro žalovanou bylo podstatné, že se žalobce nacházel na území ČR neoprávněně, neměl finanční prostředky, které by mu umožnily vycestovat z ČR, a na území ČR nemá žádnou rodinu či známé. Podle nařízení Dublin III měl být žalobce jako příslušník třetího státu předán do Rumunska. Za tímto účelem byl zajištěn, neboť nebylo možné u něj uplatnit zvláštní opatření. Soud souhlasí s žalovanou, že 50 eur nejsou prostředky postačující minimálně na náklady správního řízení, zdravotní pojištění, obživu, okamžité obstarání ubytování nejméně na týden a přepravu do Rumunska, kam by ovšem žalobce nejel, jak uvedl a osvědčil svým chováním.
48. Žalobce svým chováním dal opakovaně najevo, že není důvěryhodný. U žalobce byly nalezeny doklad totožnosti, cestovní pas a řidičský průkaz, i když policii se jimi při zadržení neprokázal. Žalobce poté, co cestoval letecky z Istanbulu do Bělehradu, bezpochyby věděl, že musí mít doklad totožnosti a povolení ke vstupu a pobytu v jednotlivých zemích, ale úmyslně všude porušoval právní předpisy a hodlal v tom pokračovat. To uvedl i sám ve správním řízení. Žalobce požádal v Rumunsku o azyl (za přítomnosti tlumočníka, jak potvrdil ve své výpovědi), přesto Rumunsko opustil před skončením řízení. Žalobce požádal o azyl, ale v ČR ve správním řízení vypověděl, že jel s bratry do Německa za lepším životem a o azyl v Rumunsku ve skutečnosti neměl zájem, Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

podle žaloby o něj požádal jen kvůli ubytování a žádost iniciovala rumunská policie. Policii žalobce ve správním řízení v ČR sdělil, že chtěl žádat o azyl v Německu. Výpovědi žalobce o těchto skutečnostech i jeho zdokumentované chování v Rumunsku byly proto nekonzistentní. Nebylo tak možné pochybovat o úmyslech žalobce jednat účelově a porušovat pravidla o vstupu a pobytu v zemích EU. Byl zde proto i důvodný předpoklad, že žalobce se nevrátí dobrovolně do Rumunska, ostatně na to neměl ani dost prostředků, ani žádnou jinou možnost, jak si zajistit návrat do Rumunska sám. Žalobce pak při podání vysvětlení sám neuvedl žádné indicie v tom směru, že by mu někdo mohl finanční prostředky k zajištění obživy a bydlení zajistit. Proto nebyla žalovaná povinna dále zkoumat komunikaci žalobce s rodinou nebo možnost získat finanční prostředky na dobrovolnou cestu do Rumunska, ubytování apod.

49. Z obsahu rozhodnutí o prodloužení zajištění je zjevné, že žalovaná se zabývala důvody zajištění, prokázala je a uvedla, že trvají a podrobně je popsala. Soud se s těmito závěry ztotožnil. U žalobce nedošlo k žádné změně zjištěného stavu, objasnění nebo nové skutečnosti, které by vedly k opačnému závěru, nebyly zde dokonce ani žádné indicie, které by důvodně zpochybnilly zjištěný skutkový stav.
50. Žalobní námitka, že se žalovaná nezabývala nebezpečím plynoucím z epidemie COVID-19 v Rumunsku, není důvodná. Žalobce nic takového ve správním řízení nenamítal. Naopak, žalobce ve své výpovědi uvedl, že je zdravý, neměl žádné příznaky onemocnění COVID-19 a do doby svého zajištění nebyl nikdy na tento virus testován, až v ČR v souvislosti se zajištěním.
51. Žalovaná odůvodnila srozumitelně, náležitě a dostatečně, proč nebylo možné v případě žalobce sáhnout k mírnějšímu opatření, než je zajištění žalobce a prodloužení tohoto zajištění. Poukázala přitom na absenci finančních prostředků žalobce, která je doložena ve správním spise.
52. Jak NSS uvedl již ve svém rozsudku z 31. 3. 2020, č. j. 8 Azs 328/2019-25, v němž posuzoval rozhodnutí o zajištění stěžovatele předcházející posuzovanému rozhodnutí o prodloužení zajištění, „[s]právní řízení o zajištění cizince podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je zahajováno ex offio a s ohledem na zásadu materiální pravdy obsaženou v § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, je žalovaný obecně vzato povinen zjistit skutkový stav věci bez důvodných pochybností. Přesto po něm nelze požadovat (zejména s ohledem na povahu a rychlost daného řízení), aby zjišťoval veškeré skutečnosti týkající se rodinného a soukromého života stěžovatele, pokud je v průběhu řízení sám stěžovatel odmítl sdělit, a jež zároveň nevyplývaly z jiných aktuálních dostupných podkladů, které jsou správnímu orgánu známy z úřední činnosti.“
53. Historie pohybu žalobce od překročení hranic schengenského prostoru a jeho neochota setrvat na území Rumunska i ČR je dostatečně doložena ve správním spisu a zdůvodňuje logicky a přezkoumatelně úvahu žalované o nezbytnosti užití institutu zajištění za účelem předání cizince do příslušného členského státu EU. Žalobce na území ČR vkročil jako tranzitující cizinec buď omylem, když vystoupil z vozidla při prohlídce Policie ČR, příp. bez vědomí přesné trasy do Německa anebo vědomě porušoval právní předpisy ČR i EU, o čemž svědčí skutečnost, že při letecké cestě z Istanbulu do Bělehradu cestovní pas použil, jak vyplývalo z přechodových razítek v žalobcově cestovním pase (č. 1. 20 a 21 správního spisu). Žalobce vyjádřil jednoznačně své odhodlání cestovat do Německa a neochotu vrátit

se do Rumunska, což je důležitá indicie k závěru, že by se dobrovolně nepodvolil přemístění do tohoto členského státu EU.

54. Tvrzení žalobce v žalobě, že se „nechtěl vrátit do Alžírska, neměl na vybranou a žádost musel podepsat, i když chtěl o azyl žádat v Rakousku“ nijak nesouvisí s projednávanou věcí.
55. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl. Žalobce nevnesl ve správním řízení ani v žalobě do skutkového stavu zjištěného žalovanou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.
56. Soud rozhodl o nákladech řízení podle § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadovala, protože se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení nepřiznává.
57. Ustanovenému zástupci soud přiznal podle § 35 odst. 10 s. ř. s. odměnu za zastupování, spočívající v odměně za dva úkony po 3 100 Kč podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), za převzetí věci a první poradou a doplnění žaloby, tj. celkem 6 200 Kč. K částce 6 200 Kč náleží paušál ve výši 2 x 300 Kč (600 Kč) dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celková odměna včetně náhrad hotových výdajů ustanoveného zástupce činí 6 800 Kč, která bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 4. května 2021

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně